

Elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antaminen ja uhkasakon asettaminen Yalla Oy / Yalla, Liesitori 1, 01600 Vantaa

VD/3018/11.02.01.06/2024

JV/KHI/TN

1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen on päätöksellään 3 § 3.5.2024 määrännyt, että Yalla Liesitorin myymälässä myynnissä olevissa pakatuissa elintarvikkeissa pitää olla säädösten mukaiset suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät 12.6.2024 mennessä.

Yalla -vähittäismyymälässä tehtiin elintarvikevalvonnan valvontasuunnitelman mukainen oiva-tarkastus 31.1.2024 ja siihen liittyvä uusintatarkastus 10.4.2024. Myymälän Y-tunnuksen muutos käsiteltiin tammikuun tarkastuksen yhteydessä.

Uusintatarkastuksella havaittiin, että osasta elintarvikkeista puuttuvat yhä suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät. Toimija itse maahantuo elintarvikkeita sekä elintarvikkeita hankitaan Suomesta eri tukkuliikkeistä tai myymälöistä. Toimijaa on ohjeistettu saattamaan kuntoon pakkausmerkintöihin ja tuotetietoihin liittyvät prosessit ja toimijan tuli varmistaa, että kaikissa tuotteissa on sekä suomen- että ruotsinkieliset tuotetiedot.

Toimijalle annettiin elintarvikelain 55 §:n mukainen elintarvikkeiden pakkausmerkintöjä koskeva määräys 3.5.2024 (VD/3018/11.02.01.06/2024). Määräyksen mukaan myymälässä myynnissä olevissa pakatuissa elintarvikkeissa pitää olla säädösten mukaiset suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät 12.6.2024 mennessä.

Myymälässä tehtiin uusintatarkastukset 17.6.2024 ja 21.8.2024, joissa todettiin, että osasta tuotteista puuttuvat yhä suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät. 17.6.2024 tehdyssä tarkastuksessa 40–50 %:ssa tarkastetuista tuotteista oli suomenkieliset pakkausmerkinnät. 21.8.2024 tarkastetuista tuotteista noin 40 %:ssa oli suomenkieliset pakkausmerkinnät. Ruotsin kielellä oli kuitenkin pakkausmerkintöjä enemmän kuin suomen kielellä, kun ruotsinkieliset pakkausmerkinnät tuotteisiin on tehty suoraan teollisuudessa. Tarkastuksilla tarkastettiin eri tuoteryhmien elintarvikkeiden pakkausmerkintöjä mm. kuivaelintarvikkeita, säilykkeitä, juomia, makeisia, pakasteita ja maitotalous- ja lihatuotteita.

Toimijaa kuultiin elintarvikelain 297/2021 55 § mukaisesta elintarvikkeiden pakkausmerkintöjä koskevasta määräyksestä sekä määrääjän ja uhkasakon asettamisesta 27.8.2024 päivätyllä kirjeellä, johon ei tullut vastinetta määräaikaan 2.9.2024 mennessä.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 10.9.2024 § 83

Ympäristöpalveluiden päällikön esitys:

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto päättää määrätä, että myymälässä myynnissä olevissa pakatuissa elintarvikkeissa on säädösten mukaiset suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät 31.10.2024 mennessä ja määräystä tehostetaan 15000 euron uhkasakolla. Jos tuotteiden pakkausmerkinnät eivät ole säädösten mukaisia määräaikaan mennessä, uhkasakko voidaan määrätä maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei noudateta.

Perustelut

Myynnissä olevissa pakatuissa elintarvikkeissa pitää olla säädösten mukaiset suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät. Elintarvikkeista annettavilla tiedoilla ilmoitetaan kuluttajalle oikeat ja riittävät tiedot elintarvikkeista sekä suojataan kuluttajaa terveysvaaroilta ja taloudellisilta tappioilta.

Elintarvikelain 68 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tehostaa elintarvikelain nojalla annettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla tai teettämis- ja keskeyttämisuhalla. Uhkasakosta sekä teettämis- ja keskeyttämisuhasta säädetään uhkasakkolaissa.

Koska Yalla Oy ei ole ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin havaittujen epäkohtien korjaamiseksi kehotuksista ja määräyksestä huolimatta, valvontaviranomainen voi tehostaa elintarvikelain nojalla annettua määräystä uhkasakolla.

Elintarvikelain 55 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toimijan korjaamaan epäkohdan, jos:

- 1) elintarvike tai elintarvikekontaktimateriaali, elintarvikehuoneisto tai alkutuotantopaikka taikka elintarvike- tai kontaktimateriaalitoiminta voi aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai ne ovat muutoin elintarvikesäännösten vastaisia; tai
- 2) elintarvikkeesta tai elintarvikekontaktimateriaalista annetut tiedot voivat aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai johtaa kuluttajaa harhaan.

Elintarvikesäännösten vastaisuus on määrättävä korjattavaksi välittömästi tai valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 9 artiklan 1 kohdan mukaan seuraavien tietojen ilmoittaminen on pakollista 10–35 artiklan mukaisesti, jollei tähän lukuun sisältyvistä poikkeuksista muuta johdu:

- a) elintarvikkeen nimi;
- b) ainesosaluettelo;
- c) elintarvikkeen tuotannossa tai valmistelussa käytetyt ainesosat tai valmistuksen apuaineet, joka on lueteltu liitteessä II, tai liitteessä II luetelluista allergioita ja intoleransseja aiheuttavista aineista ja tuotteista johdetut ainesosat tai valmistuksen apuaineet, joka ovat mukana valmiissa tuotteessa sellaisenaan tai jossakin muussa muodossa;
- d) tiettyjen ainesosien ja ainesosien ryhmien määrät;
- e) elintarvikkeen sisällön määrä;
- f) vähimmäissäilyvyysaika tai viimeinen käyttöajankohta
- g) erityiset säilyvyysolosuhteet ja/tai käyttöolosuhteet;
- h) 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu elintarvikealan toimijan nimi tai toiminimi ja osoite;
- i) alkuperämaa tai lähtöpaikka siten kuin siitä on säädetty 26 artiklassa;
- j) käyttöohje, jos elintarvikkeen tarkoituksen mukainen käyttö ilman sitä on vaikeaa;
- k) juomien todellinen alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina, jos alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia;
- l) ravintoarvoilmoitus.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (834/2014) elintarviketietojen antamisesta kuluttajalle 4 §:n mukaan valmiiksi pakatun elintarvikkeen pakolliset pakkausmerkinnät on kaksikielisessä kunnassa myytäviin tai muuten luovutettaviin elintarvikkeisiin tehtävä ainakin suomen ja ruotsin kielellä. Yalla Oy:n myymälässä oli myynnissä pakattuja elintarvikkeita, joista puuttuivat suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät.

Edellä mainituin perustein on asetettava uhkasakko.

Sovelletut säännökset

Elintarvikelaki (297/2021) 6, 27, 55, 56, 59, 68, 75, 78 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille (1169/2011)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille (834/2014) 4 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus virallisesta valvonnasta (625/2017)

Hallintolaki (434/2003) 33, 34 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 7, 8, 18, 22, 23, 24 §

Päätös:

Hyväksyttiin Ympäristöpalveluiden päällikön esitys.

Liitteet:

- Elintarvikelain 55 §:n mukainen elintarvikkeiden pakkausmerkintöjä koskeva määräys/Yalla Oy, 3 §
3.5.2024

- Kuulemiskirje 27.8.2024

Täytäntöönpano: Ympäristökeskus

ote: Toimija

Muutoksenhakuohje: Muutoksenhakuohje 11. Valitus Helsingin hallinto-oikeudelle

Lisätiedot:

1.kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, puh. 040 724 8590,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)